

Streszczenie

Praca doktorska pt. „Działalność gospodarcza syndyka masy upadłościowej w postępowaniu upadłościowym” składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów oraz części poświęconej wnioskom. Celem autora jest scharakteryzowanie działalności gospodarczej syndyka. Cel ten zostaje urzeczywistniony poprzez odwołanie do statusu prawnego syndyka oraz analizę czynności podejmowanych przez syndyka w postępowaniu upadłościowym.

Choć regulacje o charakterze egzekucyjnym obecne były w najstarszych znanych współczesnym badaczom prawa regulacjach prawnych, to genezy instytucji syndyka poszukiwać należy w szczególności w prawie rzymskim. Rzymski ustawodawca stworzył instytucję *magistra bonorum*, w której upatrywać należy pierwowzoru znanego europejskim ustawodawcom syndyka.

Scharakteryzowanie działalności gospodarczej prowadzonej przez syndyka nie jest możliwe bez uwzględnienia jego statusu prawnego. Na status prawny syndyka największy wpływ mają ustrojowe regulacje prawne, zawarte w ustawie o licencji doradcy restrukturyzacyjnego oraz przepisy Prawa upadłościowego. Badania prowadzone na gruncie przepisów prawnych zawartych w tych aktach normatywnych prowadzą do wniosku, że instytucja syndyka powinna być rozważana przede wszystkim jako funkcja wykonywana przez doradcę restrukturyzacyjnego.

W obszarze prawa formalnego syndyk stanowi podmiot postępowania upadłościowego (*quasi-organ*). Nadanie syndykowi przymiotu organu postępowania upadłościowego nie jest możliwe, gdyż ustawodawca nie umożliwił syndykowi korzystania z imperium państwowego. Ponadto, przez wzgląd na zasady odpowiedzialności odszkodowawczej syndyka oraz obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia, należy go traktować jedynie jako podmiot prywatny, któremu ustawodawca nadał szereg uprawnień związanych z potrzebą ustalenia oraz likwidacji masy upadłości.

Analiza nowelizacji Prawa upadłościowego ujawnia kierunek przeobrażenia instytucji syndyka w polskim prawie. Wydaje się, że racjonalny ustawodawca dąży do profesjonalizacji zawodu doradcy restrukturyzacyjnego, co ma wpływ na wykonywanie funkcji syndyka. Ponadto ustawodawca kładzie nacisk na rozbudowę aparatu nadzorowania czynności procesowych syndyka, nadając mu jednocześnie nowe uprawnienia.

Doradca restrukturyzacyjny wykonujący funkcję syndyka może prowadzić działalność gospodarczą. Z przepisów prawnych nie wynika, że prowadzenie działalności gospodarczej

jest warunkiem koniecznym wykonywania funkcji syndyka, wręcz przeciwnie. Jednakowoż należy skonstatować, że na skutek wprowadzenia do porządku prawnego nadrzędnej instytucji doradcy restrukturyzacyjnego, scalającej funkcję syndyka, nadzorcy i zarządcy w postępowaniu restrukturyzacyjnym, należałoby postulować wprowadzenie obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej przez każdego doradcę restrukturyzacyjnego. Źródłem takiego stanowiska jest to, że każdy doradca restrukturyzacyjny jest uprawniony na podstawie przepisów rangi ustawowej do świadczenia szerokiej gamy usług w ramach wykonywania wolnego zawodu. Tego typu działalność wyczerpuje znamiona działalności gospodarczej. Każdy, kto faktycznie wykonuje działalność gospodarczą, jest *de lege lata* przedsiębiorcą. Działalność gospodarcza doradcy restrukturyzacyjnego wykonującego funkcję syndyka może być rozważana jako jego tzw. własna działalność gospodarcza oraz dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa upadłego. W ramach tzw. własnej działalności gospodarczej syndyk bierze udział w postępowaniach upadłościowych oraz świadczy usługi doradztwa restrukturyzacyjnego w ich toku. Natomiast dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa upadłego prowadzi do powstania sytuacji, w której syndyk w ramach własnej działalności gospodarczej świadczy w postępowaniu usługę polegającą na prowadzeniu działalności gospodarczej upadłego, na zasadzie zastępstwa pośredniego.

Doradca restrukturyzacyjny może prowadzić działalność gospodarczą jako tzw. jednoosobowy przedsiębiorca oraz w ramach spółki handlowej, przy czym *explicite* nie można stwierdzić, że działalność ta może być wykonywana w ramach spółki partnerskiej. Taka możliwość zachodzi wyłącznie po zastosowaniu pozajęzykowych dyrektyw wykładni prawa.

Słowa kluczowe: syndyk, prawo upadłościowe, działalność gospodarcza, przedsiębiorca

Rudolf Tabela
14.6.2022.